

ACTIVITEITEN IN 1957 EN PLANNEN VOOR 1958

Publikatie nr 3

De C.W.O. werd op 6 april 1957 te Utrecht voorlopig geïnstalleerd door de voorzitter van het N.H.G.¹ en tijdens het Congres 1957 officieel verkozen. Haar samenstelling is: Dr. H. H. W. Hogerzeil voorzitter, I. Ph. L. Koperberg, secretaris, Keizersgracht 327, Amsterdam, G. J. Bos, penningmeester, Dr. K. J. van Deen, Dr. F. J. A. Huygen, Dr. W. Vasbinder, leden. Adviseurs: Dr. J. T. Buma, Dr. F. Doeleman, Prof. Dr. G. C. Heringa.

De Commissie werd bij haar installatie geconfronteerd met een aantal aanvragen voor onderzoek, die sinds de oprichting van het N.H.G. bij het bestuur waren binnengekomen terwijl er in de loop van het jaar 1957 nog meer volgden. Deze aanvragen werden zowel door N.H.G.-leden als door niet N.H.G.-leden of instanties gedaan. Om de aanvragen te registreren, de genomen decisies vast te leggen, het verloop van het onderzoek te vervolgen en de resultaten te kunnen publiceren, werd eerst een uitgebreid documentatie-systeem ontworpen. Ook stelde de C.W.O. een vragen-formulier op, dat aan iedereen, die een onderzoek door of met behulp van het N.H.G. aanvraagt, wordt toegezonden. Dit formulier heeft het voordeel dat het de aanvrager/onderzoeker confronteert met alle problemen die een wetenschappelijk onderzoek met zich brengt, terwijl de C.W.O. hierdoor een inzicht krijgt op welke wijze zij hierbij behulpzaam kan zijn. De vragen op dit formulier vindt men hierbij afgedrukt. Ook de volledige lijst der aangevraagde onderzoekingen vanaf de oprichting van het N.H.G. tot 1 januari 1958 treft men hieronder aan.

Over de functie en de taak van de C.W.O. werden de leden reeds ingelicht.² Onderzoek door huisartsen is nog een jonge wetenschap. De C.W.O. heeft tot taak om enerzijds Studiegroepen, Centra en personen bij hun eigen onderzoek waar mogelijk behulpzaam te zijn en coördinerend op te treden, anderzijds om die projecten welke naar de mening van het N.H.G.-bestuur of de C.W.O. zelf, kunnen dienen tot opbouw van de huisartsengeneeskunst in het algemeen, om te vormen tot voor wetenschappelijke bewerking toegankelijke methoden van onderzoek. Binnenkort zullen de Centra een verzoek ont-

vangen de C.W.O. in te lichten omtrent binnen hun Centrum verricht onderzoek.

Het belangrijkste N.H.G.-onderzoek voor 1958, „het onderzoek van het jaar”, wordt het onderzoek naar de verloskundige hulp in de huisartsenpraktijk. Op 1 januari 1958 is hieraan begonnen door meer dan 200 huisartsen, terwijl de mogelijkheid tot deelname openblijft tot 1 maart 1958. Opgave dient te geschieden aan de secretaris van de Landelijke Studiegroep voor Obstetrie, H. A. J. Verhagen, Koestraat 34, Zwolle.

Als ander groot project wordt door de C.W.O. getracht een inzicht te krijgen in de methoden en geneeskundige verdiensten van een periodiek geneeskundig onderzoek bij gezonden door de huisarts. Vele kleine en grote voorstudies zullen nog nodig zijn, voordat aan een proefonderzoek kan worden begonnen. Belangstellenden hiervoor kunnen zich opgeven bij de secretaris der C.W.O.

Als derde grote project noemen wij het onderzoek naar de morbiditeit der Nederlandse bevolking met annex de problemen die dit stelt aan de huisartsengeneeskunst.

In een volgende publicatie hopen wij te berichten over de door de C.W.O. gevolgde gedragslijn ten aanzien van de hieronder gepubliceerde aanvragen voor onderzoek.

I. Ph. L. Koperberg, secretaris

Lijst van bij het N.H.G. ingediende aanvragen voor onderzoek

1. J. P. Guépin, huisarts, Ommeren: invloed van pyridacil op griep.
2. M. J. W. de Groot, arts, med-stat. bij het N.I. v.P.G., Leiden: morbiditeitsstatistiek.
3. Dr. M. R. van Alphen de Veer, med. dienst N.V. Philips: de wijze van voorkomen en de frequentie van neurotische klachten in de industrie.
4. Dr. P. J. M. Fizaan, gemeentearst, Vleuten: voorkomen van toxoplasmosis in Nederland.
5. Dr. G. W. Tromp, secr. Ned. Ver. voor Med. Geografie: geografische verdeling van astma-patiënten.
6. Dr. H. J. N. Dekkers, maagdarm-arts, Amsterdam: frequentie van het ulcuslijden in Nederland.
7. A. H. Bruinsma, arts voor cytologie: cytologisch onderzoek.
8. Dr. L. Facée Schaeffer, huisarts, Amsterdam: epidemiologie van infectieziekten.
9. J. V. Meiniger, huisarts, Rotterdam: de wetenschap der geneeskunde.
10. Dr. W. F. Wassink, Ant. van Leeuwenhoek-huis, Amsterdam: periodiek geneeskundig onderzoek.
11. J. T. Rademacher, arts, Voorburg: epidiosin bij dysmenorhoe.
12. Studiegroep Zwolle/IJssel-Oost: verloskundige hulp in de huisartsenpraktijk.
13. J. A. Weyel, zenuwarts, Amsterdam: fenome-

¹ huisarts en wetenschap mei 1957, blz. 21.

² Idem blz. 24.

nologie van de klacht op het spreekuur van de huisarts.

14. Dr. H. A. M. Ruhe, huisarts, Hilvarenbeek: frequentie en wijze van contact huisarts-specialist.

15. A. S. Kalwey, arts, Laborat. Gezondheidsleer, Amsterdam: epidemiologie van poliomyelitis anterior acuta.

16. G. J. Bos, huisarts, Vlaardingen: opsporing, rubricering en epidemiologie van koortsende ziekten.

Vragenlijst betreffende voorgenomen onderzoeken

1. Naam van de aanvrager; adres; telefoon.
2. Functie van de aanvrager.
3. Welk probleem heeft u aanleiding gegeven dit onderzoek te willen instellen?
4. Op welk onderdeel van het probleem is uw onderzoek gericht?
5. Korte omschrijving van het voorgenomen onderzoek?
6. Welke zijn de *concrete* vragen, die u door het onderzoek denkt te kunnen beantwoorden?
7. Welke gegevens hebt u nodig om deze vragen te kunnen beantwoorden?
8. Op welke wijze denkt u deze gegevens te kunnen verzamelen?
9. Op welke wijze denkt u deze gegevens te kunnen bewerken?
10. Is het een onderzoek door één persoon? Zo ja: *a.* door wie worden deze gegevens verzameld en *b.* door wie worden de verzamelde gegevens bewerkt?
11. Is het een onderzoek door meer personen? Zo ja: *a.* door wie worden de gegevens verzameld?; *b.* door wie worden de verzamelde gegevens bewerkt?; *c.* wie heeft de leiding van het onderzoek?; *d.* heeft u voor de onder *a.* en *b.* genoemde functies reeds voldoende medewerkers: zo neen, verlangt u hierbij hulp van het Nederlands Huisartsen Genootschap (resp. de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek) om deze medewerkers te kunnen vinden?
12. Welke literatuur is u bekend in verband met *a.* de probleemstelling (vergelijk vraag 3); *b.* de methode van verzamelen der gegevens; *c.* de methode van bewerken der gegevens.
13. Welke is de geschatte duur van het onderzoek in verband met: *a.* de voorbereiding van het onderzoek; *b.* de literatuurstudie; *c.* het verzamelen der gegevens; *d.* het bewerken der gegevens; *e.* het maken van een eindrapport.
14. Welke zijn de geschatte kosten van het onderzoek?
15. Hoe denkt u in deze kosten eventueel te voorzien? *a.* kunnen de kosten van het onderzoek uit eigen middelen worden bestreden?; *b.* kunnen de kosten van bewerking uit eigen middelen worden bestreden?; *c.* hoeveel bedragen de geraamde kosten waarin niet uit eigen middelen kan worden

voorzien: voor het onderzoek? voor de bewerking?; *d.* hoe denkt u in deze kosten eventueel te kunnen voorzien?

16. In hoeverre meent u, dat het N.H.G. (resp. de C.W.O.) u behulpzaam kan zijn bij de uitvoering van het onderzoek in verband met de vragen in dit formulier vervat?

17. Nadere toelichtingen op het voorgaande en eventuele opmerkingen over punten, die niet in één der voorgaande vragen zijn vervat:

Boekbespreking

„Zo ben ik geboren” door Earl R. Carlson

Uitgave Kon. van Gorcum, Assen, met woord vooraf door prof. Hornstra. Oorspronkelijke titel: „Born that way”. 120 blz., f 5,90.

Dit boekje handelt over het probleem van de spastische paralyse, de „cerebral palsy” en werd reeds in 1941 geschreven. De schrijver zelf is lijdende aan de athetotische vorm van deze ziekte en is naast Phelps een van de grote promotors van de opsporing en adequate behandeling van deze kwaal geweest. Een vertaling nú van dit boek uit 1941 lijkt vreemd, maar Prof. Hornstra schrijft in zijn prachtige inleiding: „In Nederland zijn wij met de belangstelling voor de spastische kinderen in de fase van ontwikkeling, waarin Amerika was in 1941”.

Carlson kwam uit een armoedige omgeving en verloor jong zijn ouders; hij heeft zich veelal zelf moeten redden. Wel had hij vele goede vrienden en machtige beschermers maar toch heeft hij zich door eigen inspanning moeten vooruitwerken en hij heeft zich door de nood gedwongen een eigen weg door het leven moeten slaan. Telkens legt hij er getuigenis van af, hoe goed dat geweest is. Natuurlijk, hij bezat een zeer goede intellectuele begaafdheid en hij heeft zich niet door zijn vele teleurstellingen laten ontmoedigen, maar hij heeft in stage volharding zijn doel bereikt. Zo is hij een bij uitstek geschikte leider geworden voor de vele spastici die Amerika telt.

Het boekje is eigenlijk een mengmoes van de levensgeschiedenis van de auteur en allerlei wetenswaardigs op het gebied van de spastische paralyse. Dit laatste is meestal met kleine letters gedrukt, zodat het de niet geïnteresseerde lezer niet behoeft te storen.

Maar voor ons, huisartsen, bevat het een schat van gegevens op nosologisch, fysiologisch en vooral psychologisch terrein, zóveel als ik nooit in een Nederlands boek bijeen zag. Als roman maakt het geheel een rommelige indruk, voor de medisch georiënteerde lezer is het echter een bijna onmisbaar boek als men iets wil weten over de geheimen van het grillige syndroom dat „cerebral palsy” heet. De ontwikkelde patiënt of zijn ouders kunnen er niet alleen machtig veel van leren, maar ook zullen zij gestimuleerd worden door het prachtige voorbeeld van de auteur: niet te versagen maar steeds te blijven volhouden.

Het is mijn vaste overtuiging, dat er ook in Nederland veel meer voor deze patiënten kan geschieden dan nu het geval is. Ik hoop daar in een apart artikel op terug te komen.

Mevrouw Kililea schreef enkele jaren geleden haar boek „Karin” dat handelt over haar spastische dochtertje. Ofschon ook dat boek een machtig epos is geworden over de liefdevolle toewijding van ouders en therapeuten, behandelt het de stof niet steeds nuchter genoeg. In „Zo ben ik geboren” echter is dit wel het geval. De schrijver spaart zichzelf de kritiek niet, noch verbloemt hij de kortzichtigheid van sommige artsen. Maar wat het boek zo boeiend maakt is, behalve de eerlijkheid, de deskundigheid welke maakt dat men er zo machtig veel uit kan leren.

De vertaling van C. A. Blink Schuurman lijkt mij uitstekend geslaagd.
A. Verkuyll